

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

ח.

עין משפט נר מצוה

נר א מיי פ"ו מהלכות
נדרים הלכה ב סג
לאחר כבוד וטעם י"ד
סמך כבוד פ"ב ח'
נדה ב מיי פ"ד מהל'
מעשה המצוות הל'
ה סג עין משפט
נו א מיי פ"ו מהלכות
נדרים הלכה ב'
נ ד ה מיי פ"ב מהל'
מחבורה כפירה הלכה ו'
ופ"ו מהלכות כפירה הלכה ו'
הלכה ז ו' ופ"ו מהלכות
מעשה מעשה ומושב הלכה
ב סג עין משפט רמב'

אלא דריסת הרגל ובכלים שאין עושין בהן אובד נפש. לדומד
הנאה אסור צדן ומודר מאכל מותר במקום שאין משכירין
אצל במקום שמשכירין צפרותה אסור אפי' צמוד מאכל לדותה
צפרותה ראויה לקנות ממנה מאכל אצל כלים עושין בהן אובד נפש
אסור אפילו צפרות צפרות משוה צפרותה

כיון דהוי אובד נפש
דריסת הרגל הא לא קפדי אינשי. קשה דהא
צחוקת הצמים (צ"ב דף טו) קאמר
בגמרא אלו דברים שאין להם חזקה
ואלו דברים שיש להם חזקה וכו'
מעמיד צמחה בחצר אין להם חזקה
ומקני לה הם צומפין דזהעמדה
כדי לא קפדי ופריך והמנן השומפין
שנדרו הנאה זה מזה אסורין ליכנס
בחדר ומשיי לה הם מיהו שמעינן
לה מינה לדריסת הרגל קפדי ולא
קשה (ט) מהיהא דהמנן פרק צמחה
דביא (דף ע"ג) דמשני הם דלעולם
לא קפדי ומני ר' אליעזר היא דלמנן
הם מיירי צומפין אצל שאר אינשי
ודאי קפדי אצל כהן קשאי דמיירי
בסתם בני אדם ואפי' היי קאמר דלא
קפדי ומירך ר"ת דהכא מיירי בצקעה
דלא קפדי צה שום אדם וצמחה
הוא לומר כן (א) דומיא (ד) דרישא
דכלים שאין עושין בהן אובד נפש
דמיירי שאין משכירין כיוצא בזה
דמוקמינן לה צדריס (דף ע"ג)
כרבי אליעזר (ט):

אין בין נדר לנדבה. קשאי אמאי
לא מני שנדבה צדחה מן
המעשר דכתיב (דברים טו) וצדחה מן
שלמים גבי מעשר ונדר אינו צד אלא
מן החולין וכיון דלמך הרי עלי הוי
(ב) דר (ט) וי"ל דמן הדין לא תנא ליה
משום דאיירי בקרבן שהופרש כבר
ואשמעינן דאין חילוק בעצודתן אצל
צקרבן שלא הופרש פשיטא ליה שיש
הרבה חילוקים אין נמי דלמנן אינשי
ונהי דאין בין קאמר דמשמע דהוי
דוקא כדלמך צמרוצה (צ"ב דף סג)
(וס) מ"מ לא קשאי דצמסקת תענית
(דף יג) (וס) אשכחן אין בין דשייר
דקאמר אין שייך שלא אלמעיות וכי
תימנן תנא ושייר הוי אין בין קתיני
ופריך ומסבירא אין בין דווקא והא
שייר מביא ליה לא הוי קשאי ליה כלל
אף על גב דקתיני אין בין (ט):

ובה מצורע שאין מטמא משכב
ומושב. וצמורת להניס
תני שמתמא משכב ומושב ומירך
ר"ש פסקים (דף טו) ד"ה (ז) דליינו
לא לעמא אדם וכלים (ט) כגון (ז):

רבינו חננאל (המשך)
שלא אף לקרבן. מירש
מנה הכתוב שתי פעמים
זיבור, זיבור חובב, וקראי
טמא, שני איש איש
יהיה זה מבשרו וזבו טמא
הוא, עוד חזר הכתוב אתה
ומנה שלש, וזיבור אחת
וזיבור שנים מזיבור הרי
שלש, שני וזאת תהיה
עולתו וזאת זיבור ור' בשר
עומדת בזיבור ור' בשר
ראיות טמא הוא ופסור מן הקרבן בשלש ראיות חייב אף בקרבן, ואקשינן ואימא שתיים לקרבן ולא לטומאה, כלומר
בשתי ראיות חייב קרבן אינשי טמא, ראה שלישית חייב בטומאה ובקרבן, ופריקנן (א), דתניא וכל עולין הכהן
לפני ה' מזיבור, מקצת זבים מביאין קרבן ומקצת אין מביאין קרבן, ואם תאמר לא בעל שתי ראיות מביא קרבן אף
זב שאינו מביא קרבן, שאינו רואה אלא שלש, אלא שכבר הקדים ראה שתיים וכבר נתחייב בשתיים, מוכיח ולהבא אפי'
לא כמה אין חייב אלא קרבן אחד, כו', ואיצטריך דר' סימאי, לומר כי בשתי ראיות נקרא טמא, ואיצטריך דר' סימאי, לומר
לדחות הקושיא שהקשו על ר' סימאי דאי לא מוזבו הוי אמאי שתיים לקרבן שלש לקרבן ולטומאה כו' ופסוקהו היא.

מתני' אין בין המודר הנאה. מודר הנאה חמור ממודר מאכל:
דריסם הרגל. שהמודר הנאה אסור ליכנס לבימה והמודר
מאכל מותר: **וכלים שאין עושין בהן אובד נפש.** מותר להשאיל
למודר מאכל, ודוקא במקום שאין משכירין כיוצא בזה אצל במקום
שמשכירין כיוצא בזה כגון בדיא'
דאסור דכל הנאה שאם לא הנהכו זה
היה מחסר צהה פרוטה הנאה מאכל
היא שהרי ראויה אותה פרוטה לקנות
זה מאכל: **גב' הא לענין כלים**
עושין בהן אובד נפש. אסור אף
צמודר מאכל ואפי' במקום שאין
משכירים: **הא לא קפדי אינשי.**
ואמאי אסור צמודר הנאה: **ויסור.**
דבר שהיה מותר לכל אדם ואינו
מקפיד עליו: **מתני'** נדר ונדבה
מפרש בגמרא נדר האומר הרי עלי
עולה ולאחר זמן הפרישה חייב
בצמחיותה נדבה האומר הרי זו ולא
קבלה עליו: **גב' הא לענין כל**
סאחרי. ואף על גב דנדבה צקרא
דכל סאחרי (ט) לא כתיבה הא מריבין
לנה צמסקת ראש (השנה) מגורה שה:
הא שעליו חייב בצמחיותה. הרי שיה
ליה לקרא ונדבה לו נדרו לכשימכר
בהן הויא נדבה אצל מקמי כפרה
לא נדבה וצדחיה קרבן אמרתי לך
צמותו שעליו והיינו עליו דקרא: **מאי**
משמע. דעליו צקלת אחריות עליו:
מתני' שתי ראיות. ציום אחד או
צשי ימים ראופים וכן שלש ציום
אחד או צשלשה ימים ראופין או
צמים ציום אחד ואחת למחר:
גב' משיב ומושב. שכל או שצד
על גבי עשרה צדדים זה על זה כולן
צבות הטומאה ואפילו לא נגע בהן,
ואילו נגע צדכר שאינו משכב ומושב
אינו [אלא] ראשון לטומאה ואינו
מטמא אדם וכלים אלא אולכין ומשקין:
פסיקא אדם וכלים וכלים אולכין ומשקין:
למנויה ו' נקיים. משיפסוק לרך
ונפוטו ו' נקיים קודם שיתבול ואם
ראה וזב צאחד מןן סתם כל המנויין:
מנא הני מילי. דשוין לטומאה ואין
שוין לקרבן: **מנה הסכוב סמיס.**
ואי כו' יהיה זב צמכר וזבו טמא
הוא (ויקרא טו) הרי שתי צבות מנויות
כלן וקראו טמא: **מנא וקראו טמא.**
דכתיב וזאת תהיה טומאתו צזונו כר
צצרו את וזבו או הצמנים צצרו מזיבור
(טס) הרי לך שלש וקראו טמא
טומאתה היא': **הא יליד.** אם שמטים
טמא למה פרט לך הכתוב שלש:
סמיס לטומאה. לכל חומר טומאת
זב: **ולא לטומאה.** חמורה אלא כבעל
קרי בעלמא: **ראה סמיס.** והכי כבר
ירך לכל חומר טומאה ומי הוציא:
מוצבו. משמע מקצת וזבו: **לא**
ידענא כמה ראיות. האי מקצת דמשמע מהאי קרא לא ידעינן מאי
היא או שלש וארבע או שמים ושלא: **לנשיפסוק מווצבו.** אין לרך
ליטבול קודם ספירה אלא משיפסוק ימנה: הכי גרסיןן צמורת כהניס (ט) מווצבו ולא מווצבו ומנגעו. שאם היה זב ומצורע ופסקו מווצבו ולא
נתפרסא עדיין מנגעו ופסקו אין אומרים זו אין ספירה זו נקיות עד שיטבר אף מנגעו אלא מונה והולך מיד ועולה לו לספירת
זב ולכשיפרסא מנרעתו יטבול מיד טבילה ראשונה של מצורע והיא עולה לו לטבילת נגעו וזבו ונטרר מלמטמא משכב ומושב ולמטמא
כלי חרס צביטט כהן זו. ואף על פי שרריןן לספירת צבעה לצרעתו לענין אכילה קדשים וטבילה קדשים דכתיב צמורע ויקרא
(וי) ורחן צמים וזין ואם אל הממנה ויש ממון אלהו צבעת ימים והיה ציום השביעי יגלת אל כל שערו וגו' ורחן
[את] צצרו צמים וגו' אהני טבילה קמייתא לטהרו מלמטמא משכב ומושב וכלי חרס צביטט: **מוצבו וספר.** להכי סמך ספירה אלל
זבו ללמדך שאף צביטט מקצת זב טעון ספירה. לימד על זב צעל שתי ראיות: **לא יבא טעון ספירה צבעה.** צממיה. אחר
שאמרת שמים כו': וה"ג הלל דין הוא אם טמא משכב ומושב. צמתי ראיות לכל חומר טומאת זב מתיבין יתמעט מסיפירה:

תורה אור השלם
1. ויפסוק ידיו על ראש
העולה ויגדלה לו לכפר
עליו: ויקרא א ד
2. ויקשה אתם הבהן
אחד קשאת והאחי עולה
והאחי עולה הבהן לכפר יי
מוצבו: ויקרא טו טו
3. ובי יטבר הוב מוצבו
וקפר לו שבעת ימים
ולקרתו ויבטס בגדי
ורחץ בקיור במים חיים
ויקרא טו טו

הגהות הב"ח
(א) תוס' ד"ה דריסת רגל וכו'
ונכחה הוא לומר כן. כ"ב
לרך לומר לא זה דריסת
למפיק כללים שאין עושין
בהם אובד נפש כגון
וכי' הסוף פסקו חזקת
הנמים: (ב) ד"ה אין בין
וכי' רבינו דלמני עלי עלי
הוי חובה וכו':

רבינו חננאל
[מתני'] אין בין המודר
הנאה מחבורה למודר
הימנו מאכל, אלא דריסת
הרגל וכלים שאין עושין
בהן אובד נפש. כגון
גורים ויבוצא בהן,
לדומד הרגל אסור.
ואקיימנא לר' אליעזר
דתנא אפי' ויתור אסור
כמודר הנאה, פי' אפי'
דברים שדרך בני אדם
לחזור עליהן כגון דריסת
הרגלים בתרסם שאין
יכנס אדם והולך בה
אין מקפידין עליו וכיוצא
בה, אפי' כגון זה אסור.
אבל למודר ממנו מאכל,
דריסת הרגל וכלים שאין
עושין בהן אובד נפש כגון
קערה ומחבוהו בני יבוצא
בהן, מותר. הא כלים
שעושין בהן אובד נפש,
כגון נפה וכברה ורחיים
ותגור וכיוצא בהן, זה
זה שריק, שניהן אסורין.
[מתני'] אין בין נדרים
ונדבות כו'. הא לביב האחר
כדכתיב כי חדר נדר ליה'
(גו') נאליהן לא אחרי
לשלמך. זה וזה שריק
כלומר אם יאחר בין הנדר
ובין הנדבה, עובר משום
בל תאחר. עוד תהם אור
[עולה] נדר האומר הרי
עליו חייב נדבה האומר הרי זו נדבה.
כלומר אם אמר על חייב באחריותו. וריקן דאמר עלי כגון דרמי אכתיבי דמי. שחייב למודר
לפי שחייב לו אכל הנדבה אין חייב באחריותה. [מתני'] אין בין זב הרואה שתי ראיות לראש שלש זב. הא לענין
משכב ומושב וספירת שבעת החרין. זה זה שריק. [מתני'] ואם החתיים בשור מווצבו, ודיקתן מותבים מווצבו משמעין מניה
אף מקצת זבו מוטמא משכב ומושב. ליהביא את שראיה שתי ראיות שיטמא משכב ומושב. כל הטעון משכב ומושב טעון
ספירה שבעה, כדתיבא מווצבו וספר, מקצת זבו ומי טעון ספירה שבעה לחביא את שראיה שתי ראיות טעון ספירה שבעה.
מתני' שני כו', סימאי היא, דתני ר' סימאי מנה הכתוב שתיים וקרא טמא, הא כיצד שתיים לטומאה